

Nostre Ideal

PUBLICACIÓ MENSUAL DE CULTURA

Redacció i Administració:
Jaume I, 98

Número solt 15 cts. — Subscripció
anual 1'50 ptes. — Subscripció men-
sual amb dret als sorteigs de llibres
1 pta.

Dels treballs publicats en són
responsables llurs autors

La il·lusió de la República

Dèiem des d'aquestes planes, uns cinc anys enrera, a l'explicar les característiques de les diferents formes de govern, que per a nosaltres el sistema republicà és el preferible però que ens haviem de guardar bé de donar a les formes de govern una importància que no tenen; que el bon o mal govern dels pobles depèn quasi exclusivament de la major o menor educació política dels seus ciutadans.

Avui una bona part de l'opinió, la joventut principalment, espera d'una futura República l'autonomia de la nostra terra i el remei de tots els mals del país; fins i tot, potser, la felicitat personal i mira naturalment de reüll a tots els que com nosaltres no podem, encara que ens hi esforcem, participar d'aquestes il·lusions i hem d'esperar dificultats, d'una República com de l'actual Monarquia, per a resoldre els nostres problemes.

No tenint cap obligació d'avenir-nos a passar per poc favoreixedors d'un canvi de règim que hauria de portar la felicitat a aquest país, ens proposem amb aquest article ajudar al Temps en la seva poc alabable tasca de treure les il·lusions, estímul de llur vida, als homes. Per això, tot i sentint preferències ideològiques per la República, anem a demostrar amb fets que el règim republicà no constitueix per si mateix cap garantia de bon govern.

El nostre veí, Portugal, proclamà fa una vintena d'anys la República. Des d'allavors ha seguit amb la mateixa desorganització que patia. Per la incultura dels seus ciutadans no pogué governar-se democràticament dintre un règim monàrquic constitucional i per això no ha sabut regir-se democràticament dintre la República i ha de sofrir ara la dictadura del general Carmona.

Als que creuen que una República ens haguera reconegut ja la personalitat de Catalunya cal retreure'ls-hi l'exemple de la nostra veïna del Nord. Com nosaltres amb la Monarquia han de lluitar els alsacians amb la República francesa per a l'obtenció de l'autonomia de la seva Terra.

L'haver-se organitzat en República al fer-se independent no ha estalviat a Polònia la dictadura del general Pilsudski. També la República grega conegué, no fa molt temps, la del general Pangalos.

I si d'Europa passem a Amèrica ¿quantes Repúbliques desgavellades no trobarem on per la incultura la democràcia no pot prosperar i el desgoven ha fet fatal l'adveniment de dictadures militars? Els fills de l'extensa República del Brasil, això que fins i tot és federal, es fan vessar en aquests dies mútuament la sang en una lluita fratricida, prova certa de que no s'hi troben pas com en un Paradís.

La República Argentina volia lliurar-se de l'autoritat d'Irigoyen i ha caigut en la dictadura del general Uriburu. La República de Mèxic estigué més de trenta anys sota la dictadura de Porfiri Díaz que fusellava sense gaires compliments als que se li revoltaven. També tenen o han tingut dictadures en els nostres dies les Repúbliques de Xile, Perú, Bolívia i Cuba.

Hi ha homes vivents encara que recorden la provatura que del règim republicà es féu a Espanya en l'any 1873. No pogué restablir l'ordre; en els seus deu mesos de durada s'hagueren de nomenar quatre Presidents successius i donà tan mal resultat aquesta prova que Castelar, un d'aquests quatre presidents, hagué de recomanar als seus amics que votessin la restauració de la Monarquia dels Borbons, única sortida que veia a aquell caos.

Pot dir-se que les circumstàncies han variat però situant-nos en el moment actual i

pensant serenament ¿pot esperar-se més autonomia, més llibertat i més bona administració que d'una Monarquia governada pels Gabriel Maura, Alba, comte de Romanones i Garcia Prieto d'una República portada pels Miquel Maura, Indaleci Prieto, Alcalà Zamora ex-combatidor del projecte de Mancomunitats i Alexandre Lerroux, ex-emperador del Paral·lel?

Política de realitats

L'hora de l'exemple

Mai com ara potser el catalanisme havia exigít dels seus addictes una política d'unió tan estreta. Tanmateix—i diem això pensant en el lloc on aquestes ratlles seran publicades—sembla que és arribat el moment—moment realment exemplar—en què dels petits nuclis comarcals en surti la lliçó de civisme i de veritable catalanitat que, dissortadament sembla necessària a la nostra terra.

Veiem com els capdavanters del catalanisme perden el temps i les energies en discussions i lluites que lluny de coheccionar separen. Veiem com s'oblida el càstig vergonyós que la dictadura inflingí a la nostra terra durant set anys. Veiem com, cloent els ulls a les realitats més vives que hi ha plantejades al país, els diversos sectors del catalanisme amb llurs diversos líders, es lliuren a una catàstrofica i gairebé repugnant tasca elucubradora. Catalans amb catalans, millor dit, catalans contra catalans, acabaran fent possible una vegada més i en els moments en que la victòria podria ésser més fàcil, que la nostra estimada terra passi a ésser políticament colònia de forasters apta per a totes les especulacions i tots els enganys.

Davant aquests espectacles tristíssims s'imposa a les comarques una reacció. I s'imposa a les comarques perquè la força i valor de les mateixes davant unes eleccions com les que s'apropen ningú no ignora.

A la divisió bizantina i eixorca de les ciutats—millor dit—de la ciutat cap i casal de Catalunya, hem de contestar nosaltres amb la unió. Catalanistes en front únic, que ben mirat a hores d'ara és la única manera d'ésser-ho, hem de rebutjar tots els convits a la divisió que se'ns proposin fer, que se'ns faran.

Hem d'ésser uns com són unes en el fons les necessitats de la nostra terra, i úniques les

reivindicacions que postulem. Com és una la nostra tradició i la nostra història i la nostra llengua i tot aquell conjunt de característiques diferencials que ens fan poble i ens donen dret a actuar políticament com a catalanistes.

Som en el moment en què el seny deu imposar-se a la passió. No volem ni podem ni devem dividir-nos. La unió i només que la unió donarà eficàcia al nostre esforç i aconseguirà aclarir una mica aquest caos en que estem posats i del qual tanmateix ja fóra hora que sortíssim. Els homes conscients treballaran i lluitaran perquè així sigui. N'estem segurs.

J. P.

Contestant a «Lluita»

El Sr. Rosés s'estranya que després d'afirmar nosaltres que amb l'establiment d'una República federal quedaria automàticament resolt el problema català no treballem amb entusiasme per a portar a cap la seva instauració. Però és, amic, que també creiem que pot quedar resolt el nostre plet amb una Monarquia federal i de moment comptem de més immediats i probables resultats, més eficaç, treballar per anar fent federal una Monarquia que toquem i veiem que no pas una República que per ara sols existeix en la imaginació vostra.

Diferència de tracte

A «Batuèques», perquè un capellà donava una conferència en una sala pública, se li féu obstrucció en nom de la Llibertat.

A «Batuèques», en la mateixa sala, s'han dit altres vegades mil disbarats contra els sacerdots, contra la Religió, contra la Monarquia, contra altres partits polítics i contra la Propietat i ningú s'hi ha oposat. «Visca la Llibertat».

Contes que semblen històries

En un poble quin nom no fa el cas, hi havia una dona casada, amb tres fills ja grandets. El marit, era un home de mal gènit, voluntariós i

malparlat, que maltractava tot sovint a la seva muller i als fills. Els dos petits tot dient que no volien veure patir a la seva mare marxaren de casa seva anant a viure al veïnat, on es dedicaven a dir mal del seu pare criticant-lo i fins insultant-lo quan el veien, el que feia que el pare ultratjat, a l'arribar a casa, es desfés encara en més impropis contra la seva muller. El fill gran, que es quedà a casa, procurava amb tota paciència amanyagar-lo quan el veia enfadat i amb bones paraules assolía quasi sempre que deixés d'insultar a la pobra mare i fins que accedís a lo que ella volia.

Passaren els anys. El pare mudà talment de fets i paraules que no feia res que no vulgués la seva esposa a la que consultava tot el que calia fer. El fill gran, fet un home, era estimat de tots dos i els altres fills que se'n anaren de casa continuant insultant al pare i fent la vida d'aquella encara més dura, tingueren que emigrar a Amèrica, perquè mancats de cabals ni son pare ni sa mare es recordaven d'ells al no oblidar l'antic procedir seu.

Aquest conte pot aplicar-se al fet de Catalunya. Maltractada Catalunya pels governs centralistes té uns partits polítics joves que criden, amenacen i maltracten dient que és qüestió de canviar-ho tot i fer un daltabaix, mentre hi ha un partit vell que procura fer entendre als governs el que convè i vol Catalunya, que gràcies a ell poc a poc va aconseguint el que demana.

II

Una vegada uns gitanos vulgueren carregar de trastos un burro. L'un el carregava pel davant, l'altre pel darrera, l'un per la dreta, l'altre per l'esquerra i així arribaren a carregar-lo tant que els uns no veien el que els altres l'hi posaven, fins que el burro, no puguent aguantar tanta càrrega, s'aclofà. Els gitanos llavors es barallaren entre ells, perquè cap volia ésser responsable de que el burro no hagués pogut aguantar el que li posaren tots plegats.

Així a Espanya són molts els que l'han aixafada i l'han ensorrada i ara es barallen entre ells perquè cap vol tenir la culpa del fet i fins tracten d'exigir responsabilitats molts dels que en són responsables i alguns, no atrevint-se a fer-ho, fan demanar-ho pels seus fills que ho són de polítics que governaren «desgovernant» i ara volen tornar a «desgovernar» canviant de camisa i de color.

J. B. TURULL.

NOTICIARI

L'Ajuntament ha adquirit un troç de terreny de la Vídua de Josep Solà per a fer la perllongació del carrer de Lluís Duran fins a l'Avinguda de Calderó, sortint al costat de la Cooperativa.

Advertiments: Per no haver pogut compendre la nova llista definitiva de subscriptors protectors no podem rependre encara els nostres sorteigs de llibres els primers dels quals sobretot, seran, per a compensar, importants.

Els que havent-los inclòs en aquesta classe no desitgin ésser-ho els agraiem diguin al cobrador s'hi volen ésser-ho dels de dos rals cada quatre mesos amb dret a rebre cada número de «Nostre Ideal».

A la nit del divendres una trentena de molletans varen anar a Granollers a sentir una conferència que sobre els «Ideals internacionals de justícia i llibertat» va donar el Sr. Josep M.ª Trias de Bes en el local de «La Alhambra» d'aquella població.

Tothom va sortir admirat dels seus coneixements i de la seva eloqüència i tots desitjosos de que en les vinents eleccions sigui ell el nostre candidat i el nostre diputat.

Va prometre als molletans venir més endavant a fer-nos sentir la seva autoritzada veu.

Després d'haver mirat diferents terrenys per destinar a l'edifici per a la Biblioteca Popular que la Diputació té concedida a Mollet, l'Ajuntament té triat el triangle que al peu del carrer de Jaume I queda entre els carrers de Gallechs i Palaudàries.

La llarga malaltia que ha portat al sepulcre al bon molletà Jaume Pujol (q. a. c. s.), propietari d'aquest terreny, ha impedit fins ara seguir els tràmits per a l'adquisició del mateix.

Ara amb els seus hereus es podran fer les gestions necessàries.

Entretant la Comissió Permanent es va dirigir a la Diputació explicant-li l'estat de l'assumpte i pregant-li prorrogués el plaç senyalat, petició que tenim entès que ha estat atesa.

Gaseoses i Sifons

CREUS

Són les millors

Anís

CASTELLS

Fàbrica a MOLLET:

Berenguer III, 34 - 38

Sucursal a BARCELONA:

Sans, 136

Col·legi de Sant Jaume

Classes de nit i a hores convingudes

Berenguer III, 198 (Can Petit)

Director: Jaume Tosquella

URALITA

MADRID

Plaça Salesas, 10

BARCELONA

Plaça A. López, 15

Teules de 2'50 m. i de 1'85 m. per 1'14 m.

Teules de 1'20 m. llarg per 75 cm. ample

Canons per a desaiguar des de 6 fins a 25 cm. diàm.

Canalons per a recullir aigües, de varies amplades i llargades

Dipòsits des de 60 fins a 1000 litres de cabuda

Exigiu sempre la marca de garantia

URALITA que porten totes les planxes

Agència i Magatzem de Mollet
Octavi Tapias * Jaume I, 76 i 82

Xarop Hipofosfits ~

~ **F O Z** ~

De bon gust i resultats immillorables

Els adobs i matèries per a fer-ne de la casa

«Abonos Espinás, S. A.»
els trobareu a

CAN VILARROSAL

Hostal «LA MARINETTE»

Granja / / Cafè - Bar Centre d'Esports

Salvador Llavina

P. Mercadal - Tel. 40

MOLLET